ΠΑΝΤΙΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

Γράφει η Χριστίνα Μαυροπούλου

Δύο ελλιπή απομεινάρια, ανθρώπινοι σκελετοί ασπρισμένοι και σκορπισμένοι κάτω από ένα αφυδατωμένο από την ξηρασία και τον ήλιο δέντρο Palo Verde (εγγενή δέντρα στις νοτιοδυτικές ΗΠΑ και το βόρειο Μεξικό) στην έρημο της Αριζόνας. Ζώα, πιθανότατα αρουραίοι, κογιότ και γερακίνες έχουν διασκορπίσει τα οστά και τους σπονδύλους πάνω σε μία μεγάλη λωρίδα άμμου. Διάσπαρτα ανάμεσα στα οστά, μερικά μεξικανικά νομίσματα, μία πορτοκαλί χτένα, μία οδοντόβουρτσα, ένα κοντομάνικο μπλουζάκι, ένα μπλε τζάκετ, ένα τζιν, μερικά μπλε εσώρουχα, μία πράσινη κάλτσα, ένας πλεκτός γιακάς στολισμένος με ψεύτικα μαργαριτάρια και γρανάτες, ένα μωβ και λευκό σακίδιο και μία τεχνητή οδοντοστοιχία με ένα κίτρινο αστέρι στο μπροστινό δόντι.

Η φρουρά των συνόρων ανακάλυψε το ζοφερό σκηνικό κατά τη διάρκεια μίας περιπολίας ρουτίνας, εννέα μίλια βόρεια της μεξικανικής γραμμής των συνόρων με τις ΗΠΑ, σε γη που ανήκει στο καταυλισμό των ιθαγενών αμερικανών της φυλής των Tohono O’odham. Στο σημείο δεν βρέθηκαν ταυτότητες. Ακολούθησαν πολυήμερες έρευνες, που συμμετείχαν δεκάδες υπηρεσίες και οργανώσεις και από τις δύο πλευρές των συνόρων. Κανείς δεν έμαθε ποτέ σε ποιόν ανήκαν τα ανθρώπινα απομεινάρια. Μόνο ο ιατροδικαστής έδωσε μία μάλλον θολή περιγραφή: Ο ένας σκελετός ανήκε σε μία γυναίκα, λατινοαμερικανής καταγωγής, ηλικίας περίπου 45-65. Προφανώς η τεχνητή οδοντοστοιχία της ανήκε. Ο άλλος σκελετός, είκασε ότι ανήκε σε άτομο ηλικίας 10-13 ετών δίχως όμως να μπορέσει να προσδιορίσει το φύλλο. Τα οστά αριθμήθηκαν, τοποθετήθηκαν σε μία κόκκινη σακούλα και αρχειοθετήθηκαν από την υπηρεσία της συνοριοφυλακής στο Τουσόν της Αριζόνας.

Πρόκειται για μία επιχείρηση, για μία υπόθεση ρουτίνας, ειδικά από τις αρχές της νέας χιλιετίας, όταν άρχισε και η σταδιακή στρατιωτικοποίηση των συνόρων. Στην Αριζόνα βρίσκεται ο πλέον θανατηφόρος αλλά και πολυσύχναστος «διάδρομος» μεταναστών, μήκους 262 μιλίων, μέσα στη άνυδρη και αφιλόξενη έρημο. Μία έρημος που δε συγχωρεί περάσματα, παρότι φαντάζει η πιο προσπελάσιμη οδός στα 1.954 μίλια (3.145 χιλιόμετρα) των συνόρων των δύο χωρών όπου το «όραμα» του αμερικανού προέδρου Ντόναλντ Τραμπ προβλέπει την ανέγερση τείχους.

Οι συνθήκες έγιναν ακόμη πιο δυσοίωνες, δύσκολες και απροσπέλαστες για τους μετανάστες από την Κεντρική Αμερική και το Μεξικό που αποτολμούν να κυνηγήσουν μία καλύτερη τύχη στις Ηνωμένες Πολιτείες, από το 2006 και μετά. Ο τότε πρόεδρος Τζορτζ Ου. Μπους, με το διάταγμα «Secure Fence Act of 2006» για την «ασφάλεια» των συνόρων, διέταξε την ανέγερση τείχους σε ορισμένα σημεία των συνόρων. Το έργο της ανέγερσης τείχους, συνεχίστηκε και αποπερατώθηκε από το πρόεδρο Μπαράκ Ομπάμα. Το ήδη υφιστάμενο τείχος έχει μήκος περίπου 700 μίλια (1.100 χιλιόμετρα) και καλύπτει περιοχές που κρίνονται προσβάσιμες σε έξι μεξικανικές και τέσσερις αμερικανικές πολιτείες. Ανάλογα με το έδαφος, είναι κατασκευασμένος από χάλυβα ή ξύλο ή είναι απλός φράχτης, αλλά πλήρως εξοπλισμένος με ηλεκτροφόρα σύρματα, κάμερες, αισθητήρες υπέρυθρης ακτινοβολίας,

ραντάρ και επιτηρείται από ειδικά μη επανδρωμένα εναέρια οχήματα τύπου MQ-9 Reaper. Η στρατιωτικοποίηση των συνόρων και το τείχος οδηγεί τους μετανάστες στην ανεύρεση συνεχώς νέων διαδρομών ακόμη πιο επικίνδυνων, όπου ο θάνατος καιροφυλακτεί σε κάθε τους βήμα. Είτε στην έρημο είτε στον ποταμό Ρίο Γκράντε που αποτελεί και το φυσικό σύνορο των δύο χωρών στην πολιτεία του Τέξας είτε από τα τοξικά κανάλια που μεταφέρουν τα απόβλητα αμερικανικών εργοστασίων ή των μακιλαδόρας από την μεξικανική πλευρά. Ενώ και οι συνοριοφύλακες και από τις δύο πλευρές των συνόρων, ουκ ολίγες φορές, τους χτυπούν και τους βασανίζουν μέχρι θανάτου ή πυροβολούν εν ψυχρώ απελπισμένους ανθρώπους στην προσπάθεια τους να γλυτώσουν τα κεφάλια από τη φονική βία των συμμοριών, των ναρκεμπόρων και αρχών ασφαλείας των χωρών τους. Ανθρώπους, ολόκληρες οικογένειες που τρέχουν γλυτώσουν από τα χέρσα χωράφια που τους έχουν απομείνει, τα μολυσμένα ποτάμια και το άδειο τους στομάχι. Κανείς δεν γνωρίζει τον ακριβή αριθμό των ανθρώπων που έχουν χάσει τη ζωή τους στην προσπάθεια να μεταβούν στις ΗΠΑ. **Κάποιες οργανώσεις υπολογίζουν τον αριθμό των νεκρών σε πάνω από 6.000 την τελευταία 20ετία. Ωστόσο άλλοι ερίζουν ότι ο αριθμός αυτός είναι «χαμηλός».**

Παρόλα αυτά, ο πρόεδρος Ντόναλντ Τραμπ από τα πρώτα διατάγματα που υπέγραψε ήταν για την ανέγερση τείχους σε όλο το μήκος των συνόρων, υλοποιώντας την προεκλογική του υπόσχεση προς τους πολυάριθμους ακροδεξιούς και ρατσιστές που συνιστούν και τη βάση στήριξής του.

Τι άλλο είχε δηλώσει ο Τραμπ προεκλογικά; θα στείλει τους «bad hombres» πίσω… *«Αυτό θα κάνουμε, θα πάρουμε εκείνους που είναι εγκληματίες και που είναι καταχωρημένοι στα ποινικά μητρώα, μέλη των συμμοριών, διακινητές ναρκωτικών, αναμφίβολα πρόκειται για έναν αριθμό* ***2 εκατομμυρίων, ενδεχομένως 3 εκατομμυρίων (ανθρώπων), θα τους διώξουμε από την χώρα ή θα τους βάλουμε στην φυλακή****. Όμως (κυρίως) θα τους διώξουμε από τη χώρα μας, βρίσκονται εδώ παράνομα»*, είχε επισημάνει στη συνέντευξη που είχε παραχωρήσει στην εκπομπή «60 minutes» του CBS.

Συνολικά, η πολιτική των ΗΠΑ υπό τον Τραμπ έναντι του Μεξικού –που περιλαμβάνει και τη συμφωνία NAFTA την οποία δεν τόλμησε φυσικά να καταργήσει αλλά μόνο ότι θα την αναθεωρήσει– ήταν η αιχμή του δόρατος της προεκλογικής του εκστρατείας, με πολύ μεγαλύτερη απήχηση στο αμερικανικό ακροατήριο από ότι άλλα ζητήματα. Εκτός ίσως της τρομοκρατίας και της εδώ και χρόνια καλλιεργούμενης τεχνικά υστερίας εναντίον των Μουσουλμάνων. Και τα δύο τα «υλοποίησε» με ταχύτητα αστραπής, διαβλέποντας ορθά ότι σε περίπτωση που δεν ενεργούσε άμεσα, πολύ γρήγορα η βάση στήριξής του ενδέχεται όχι μόνο να απογοητευόταν αλλά και σύντομα να στρεφόταν εναντίον του.

Πάντως εκτός των ήδη πολλών προβλημάτων (νομικών, θεσμικών, κά) που αντιμετωπίζει μόλις στις 3 πρώτες εβδομάδες που βρίσκεται στο Λευκό Οίκο λόγω των ακραίων πολιτικών επιλογών του, τόσο η ανέγερση του τείχους όσο και οι απελάσεις κυρίως λατινοαμερικανών μεταναστών χωρίς χαρτιά όπως τα «οραματίζεται», κρίνονται επιεικώς ως ανεδαφικά πονήματα.

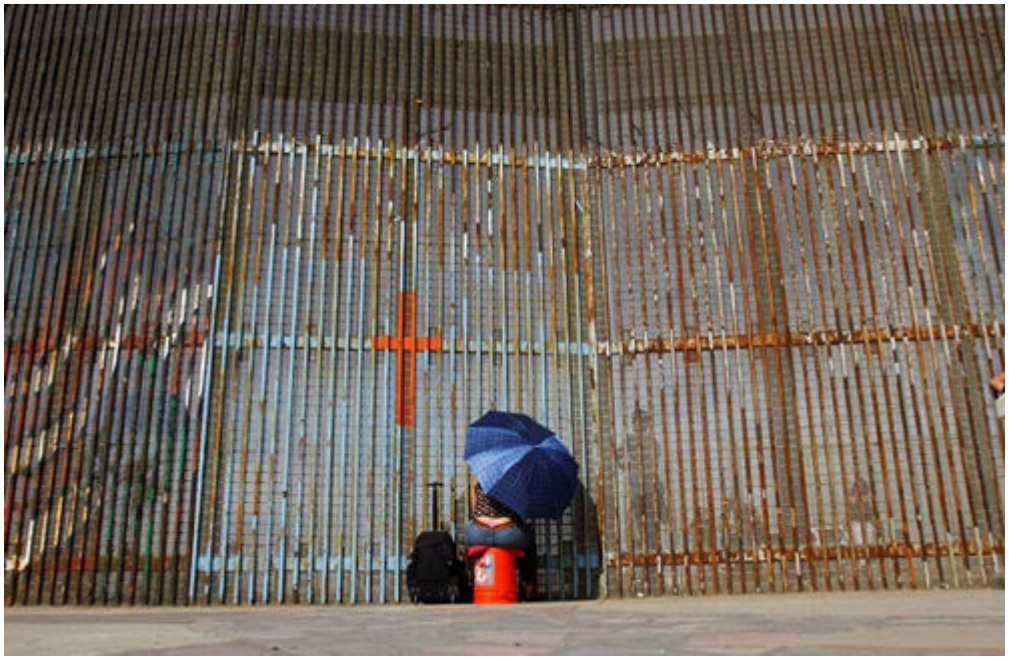

Καταρχήν για το τείχος. Με την ανακοίνωση και ειδικά με τις δηλώσεις ότι το «τείχος θα γίνει και το Μεξικό θα πληρώσει γι' αυτό» προκλήθηκε διπλωματική ένταση με το Μεξικό αλλά και άλλες χώρες της Λατινικής Αμερικής, όπως την Κολομβία, που έσπευσαν να δηλώσουν ότι τάσσονται στο πλευρό του. Έτσι, άρχισε τις αναδιπλώσεις. Το τείχος θα γίνει, και μετά θα απαιτήσουμε τα χρήματα... και για τη χρηματοδότησή του προτείνεται φόρος 20% στις εισαγωγές από την άλλη πλευρά των νότιων συνόρων. Τι σημαίνει αυτό; Ποιους πλήττει; Τους αμερικανούς, καθώς υπολογίζεται ότι περίπου θα στοιχίσει 120 δολάρια κατά κεφαλήν!! Και όλα αυτά με τις μετριοπαθείς εκτιμήσεις του κόστους ανέγερσης που

ανέρχονται περίπου στα 50 δισεκατομμύρια δολάρια ασχέτως εάν ο ίδιος δηλώνει 12-15 δισεκατομμύρια δολάρια. Την ίδια στιγμή δεκάδες χιλιάδες αμερικανικές επιχειρήσεις έχουν ξεσηκωθεί γιατί πολύ απλά λόγω της NAFTA έχουν εγκατασταθεί εκεί. Άρα ο φόρος πλήττει αυτές…

Δεν είναι λίγες οι φωνές που προτείνουν στον Τραμπ να ακολουθήσει την πολιτική του προκατόχου του.

Ο πρώην πρόεδρος Μπαράκ Ομπάμα ολοκλήρωσε μεν την ανέγερση του τείχους, όπως προβλεπόταν από τον νόμο Τζορτζ Ου. Μπους, ωστόσο αντιμέτωπος με τον οικονομικό και επιμελητηριακό εφιάλτη της λειτουργίας του απέρριψε αμέσως την ιδέα επέκτασής του και έκανε διάχυση του προβλήματος. Προτίμησε να παρέχει όλες τις τεχνολογικές και στρατιωτικές διευκολύνσεις και κυρίως κονδύλια (συνολικά 75 εκατομμύρια δολάρια μέσω της συμφωνίας του 2013) στην κυβέρνηση του Ενρίκε Πένια Νέτο, για την ανέγερση τείχους… στα σύνορα του Μεξικού με τη Γουατεμάλα. Η εφαρμογή της συμφωνίας έχει ήδη αρχίσει και εκτός του τεχνολογικά προηγμένου τείχους που ανεγείρεται σημαίνει και τις απελάσεις δεκάδων χιλιάδων ανθρώπων από τις χώρες της Κεντρικής Αμερικής που διασχίζουν το Μεξικό στην πορεία τους προς τις ΗΠΑ. Το 2015, 175.000 άνθρωποι από διάφορες χώρες της Κεντρικής Αμερικής απελάθηκαν από το Μεξικό, αύξηση κατά 68% σε σχέση με το 2014 ενώ μόλις το πρώτο εξάμηνο του 2016 είχαν απελαθεί πάνω από 100.000.

Η πολιτική των μαζικών απελάσεων είναι αυτή στην οποία κυριολεκτικά αρίστευσε ο Ομπάμα ή Deporter in Chief (πρόκειται για λογοπαίγνιο ως αρχηγός των Ενόπλων Δυνάμεων, εδώ Αρχηγός των Απελάσεων), όπως τον αποκαλούν πολλές μεταναστατευτικές οργανώσεις. Αποδείχθηκε «μάγος»: κατά τη διάρκεια της θητείας του απελάθηκαν οι περισσότεροι μετανάστες χωρίς χαρτιά, περισσότεροι όχι μόνο από κάθε άλλο πρόεδρο αλλά και από το σύνολο των αμερικανών προέδρων κατά τη διάρκεια του 20ου αιώνα! Από το 1892 έως το 1998 είχαν απελαθεί συνολικά 2,1 εκατομμύρια. Ωστόσο επικρατεί ομερτά για την πολιτική του.

Στο όνομα της «εθνικής και δημόσιας ασφάλειας και της ασφάλειας των συνόρων», από το 2009 έως το 2014 οι ΗΠΑ, απέλασαν 2,5 εκατομμύρια μετανάστες χωρίς χαρτιά. Σύμφωνα με την Μέρι Πράις, καθηγήτρια γεωγραφίας και διεθνών σχέσεων στο Πανεπιστήμιο Τζορτζ Ουάσινγκτον, «εάν ο ρυθμός των απελάσεων παρέμενε ο ίδιος, μέχρι τέλος της θητείας του θα έχει ξεπεράσει τα 3 εκατομμύρια»… «είναι μία πολύ άβολη πραγματικότητα τόσο για τους Δημοκρατικούς όσο και τους Ρεπουμπλικανούς, αφού διαψεύδει τους Ρεπουμπλικανούς που τονίζουν ότι ελάχιστα έχουν γίνει για την αντιμετώπιση των παράνομων μεταναστών

αλλά και τους Δημοκρατικούς που υπερηφανεύονται για τις υποσχέσεις που έδωσαν και πήραν την ψήφο της λατινοαμερικανικής κοινότητας.» Απελάσεις κυρίως Μεξικανών και Λατινοαμερικανών και παρά το γεγονός ότι την τελευταία πενταετία, λόγω οικονομικής κρίσης σε συνδυασμό με τη δρακόντεια μεταναστευτική πολιτική, μεγαλύτερος αριθμός φεύγει οικειοθελώς από όσοι εισέρχονται, παρανόμως, στις ΗΠΑ.

Ταυτόχρονα, με το εκτελεστικό διάταγμα του 2012, αύξησε δραματικά τους προϋπολογισμούς τόσο για τη συνοριοφυλακή (border control) από 5,9 δισεκατομμύρια δολάρια το 2003 σε 11,9 δισεκατομμύρια το 2013 αλλά και αναβάθμισε την ICE (*U.S.* Immigration and Customs Enforcement) αυξάνοντας τον προϋπολογισμό και το προσωπικό της. Από τους 9.212 πράκτορες που είχε το 2003 όταν δημιουργήθηκε ως υπηρεσία σήμερα πλησιάζει τους 20.000 ενώ αθροιστικά οι δύο υπηρεσίες για το 2016 είχαν προϋπολογισμό άνω των 20 δισεκατομμυρίων.

Το κυνήγι των μεταναστών χωρίς χαρτιά έχει εγκαθιδρυθεί σε κάθε πόλη και χωριό. Η ICE παίζει κεντρικό ρόλο στην έρευνα και σύλληψη μεταναστών χωρίς χαρτιά, και σε συντονισμό και συνεργασία με τις τοπικές αστυνομίες, μπορούν να συλλάβουν ακόμη και για παράβαση του κώδικα οδικής κυκλοφορίας. Προγράμματα της όπως το Criminal Alien Removal Initiative έχουν καταγγελθεί ότι είναι εντελώς ρατσιστικά αφού πραγματοποιούνται επιδρομές σε χώρους δουλειάς ή κοινότητες με βάση φυλετικά χαρακτηριστικά.

Στην αρμοδιότητα της ICE και τα πάνω από 200 κέντρα κράτηση και φυλακές, πολλές από αυτές ιδιωτικές, ανά την αμερικανική επικράτεια, όπου κρατούνται οι μετανάστες χωρίς χαρτιά. Στα σύνορα και στα κέντρα κράτησης της ICE γίνονται οι απελάσεις, όπου ακόμη και παιδιά χωρίζονται από τις μανάδες.

Παρά το γεγονός, ότι λόγω της πολιορκητικής πίεσης κοινωνικών και μεταναστευτικών οργανώσεων έχουν προωθηθεί μία σειρά νομοθετικών πρωτοβουλιών για έστω μία κάποια προστασία μεταναστών — Sanctuary Cities, Dreamers, πρόγραμμα για τα ασυνόδευτα παιδιά από την Κεντρική Αμερική κά— η ουσία παραμένει ότι η κυβέρνηση Ομπάμα, δημιούργησε μία καλοκουρδισμένη και πλήρως εξοπλισμένη φονική μηχανή απελάσεων και καταστολής και την παρέδωσε στον Τραμπ. Τώρα που θα βρει τα 3 εκατομμύρια που υποσχέθηκε ότι θα απελάσει ο Τραμπ; Και εδώ ο δρόμος έχει στρωθεί. Πάνω από ένα εκατομμύριο βρίσκονται ήδη στην διαδικασία «άμεσης απέλασης».

Γιατί τελικά η πολιτική παραμένει η ίδια από την εποχή που οι ευρωπαίοι δουλέμποροι άρπαζαν μαζικά πληθυσμούς από τη δυτική Αφρική και τους πουλούσαν ως σκλάβους για τις

φυτείες του νέου κόσμου. Τώρα δεν λέγονται σκλάβοι αλλά «λαθρομετανάστες» και μπορεί να μην τους αρπάζουν με τη βία αλλά τους αναγκάζουν και δια της βίας και του πολέμου, να φύγουν από τις χώρες τους. Και δεν έχει σημασία το χρώμα του δέρματος των «αρχόντων» ούτε του κόμματος που υπηρετούν. Γιατί τελικά μόνο τα συμφέροντα υπηρετούν και αυτά τα συμφέροντα επιβάλλουν νόμους και κανόνες για την «μετανάστευση»... και οι υπόλοιποι μπορούν να επιστραφούν ως ελαττωματικό προϊόν ή ακόμη καλύτερα να καταλήξουν στο χώμα.